

Noter

133 Kortland nævner i denne forbindelse, at mens fritlevende chimpanser kan klare sig i flokken selv med svære former for handicap, bliver de socialt udstødt, hvis deres håndfunktion beskadiges så meget, at de ikke kan kommunikere.

A. Kortland: »New Perspectives on Ape and Human Evolution«, 1972.

Det er i denne sammenhæng blevet fremhævet, at den samtidige udvikling af fingerfærdighed og hjernens analytiske formåen har givet mulighed for at udvide og berige abeforfædrenes evne til at kommunikere med hænderne.

134 Colin Blakemore: »Mechanisms of the Mind«, Cambridge Univ.Press, 1977. Man har her bl.a. hæftet sig ved, at de områder, som repræsenterer hhv. tungen og hænderne, ligger så tæt ved hinanden på det motoriske hjernebarkområde.

En del forskning på dette område har drejet sig om forsøg med at lære chimpanser tegnsprog.

Gardner & Gardner: »Teaching Signlanguage to a Chimpanzee«, Science vol. 163.

E. Linden: »Apes, Men and Language«, Pelican Books, 1976.

135 Karin Ulin: »Handaktivitetens utveckling under förskoleåldern«, Stockholm, 1949, og »Barnhänder i lek ock arbete«, Stockholm, 1952.

136 Gennemgangen af de forskellige greb bygger bla. på følgende litteratur:

B.S.Bentsen: »Børnemotorik«, Gyldendal 1972.

Alison Bishop: »Use of the Hand in Lower Primates«, AC Press 1964.

J. Bruner: »Beyond the Information Given«, Allen & Urwin, 1974.

K.Connolly & J. Elliott: »The Evolution and Ontology of Hand Function«, »Ethological Studies of Child Behaviour«, 1972.

A. Gesell: »Studies in Child Development«, Haynes & Bro, 1969.

H.M. Halvorson: »A Further Study of Grasping«, J.Gen.Psych. 7, 1932.

Britta Holle: »Normale og retarderede børns udvikling«, Munksgaard, 1979.

D. Hooker: »The Origin of Grasping in Man«, Proceedings of the American Philosophical Society, 1938.

A. Kapanji: »The Physiology of the Joints«, C&L, 1970.

J.R. Napier: »The Prehensive Movements of the Human Hand«, Journ. of Bone and Joint Surgery vol.38B, 1956.

Rigmor Thor: »Skriv rigtigt«, 1972.

Karin Ulin: »Handaktivitetens utveckling under förskoleåldern«, Stockholm, 1949

Karin Ulin: »Barnhänder i lek ock arbete«, Stockholm, 1952.

White, Castle & Held: »Observations on Visually Directed Reaching«, Child Dev., 1977.

137 Håndgreb kaldes også palmare greb efter latin: *palma* = håndflade. Fingregreb kaldes også digitale greb efter latin: *digitus* = finger.

138 Britta Holte: »Læse/skrive parat?« Munksgaard, 1981.

139 Campbell skriver herom: »Kun primater er i stand til at løsrive en ting fra omgivelserne, undersøge den med alle sanser og så sætte den tilbage i omgivelserne igen. På den måde kan primater opfatte omverdenen ... ikke kun som et tredimensionalt mønster, men som en samling af genstande« (min oversættelse).

Noter side 194

Bevægelse pædagogisk

For små børn er al v
og under gode betin
lelege selv tilgodese
når betingelserne fo
også en pædagogisk
sansemotoriske udv

En organiseret be
at kompensere for m
udviklingsforløbet.
under hensyn til d
ciale forudsætninger
fremme glæde og li

For megen mål
stemte funktioner i
egne initiativer og m
vigtigste drivkraft.
godt samspil i grup
opnå resultater, og
mangelfulde, vil oft
aktiviteter, som bør

11.1 Gøsselgymnastik –

Musik- og bevægelse
gennem sit mangeår
og rytmisk-musika
hun selv kaldte »d
leg«. ¹⁴¹

En stærk interess
var måske medvirke
ets betydning for m
fik hende til at unde
voksne.